

QUAM: persistència, mutació i camp de prova de les pràctiques artístiques

Publicat per [Interacció](#) [1] el 20/07/2015 - 09:45 | Última modificació: 27/04/2026 - 13:40

La QUAM apareix en el text com una experiència difícil de fixar en una sola definició. Més que un programa estable, es presenta com un procés sostingut en el temps, marcat per oscil·lacions, reformulacions i moments de crisi. Aquesta condició fluctuant és precisament el que li dona valor: la seva capacitat d'adaptar-se a cada etapa i de reflectir els canvis en la relació entre art, educació i esfera pública.

Des dels seus inicis a finals dels anys vuitanta, vinculada a la Diputació de Barcelona, la QUAM es configura com un espai de formació i convivència entre artistes, crítics i pensadors. El model inicial —tallers intensius en un entorn aïllat— no posa tant l'accent en l'aprenentatge formal com en l'experiència compartida, en la construcció d'un context comú de treball i en la generació de comunitat. Aquesta dimensió experiencial, gairebé iniciàtica, esdevé un dels seus trets distintius.

El recorregut del projecte permet llegir, en paral·lel, l'evolució de les pràctiques artístiques contemporànies al context català. Als anys noranta, la QUAM acompanya el desplaçament des d'una producció objectual cap a formes més conceptuals, processuals i connectades amb altres camps. Al mateix temps, emergeixen preocupacions que travessaran tot el període: la relació amb el territori, la dificultat d'incidència social de les arts visuals o la dependència de les dinàmiques institucionals.

Aquest desplaçament no és lineal. El text mostra com la QUAM es converteix en un espai on es posen a prova tensions recurrents del camp cultural: entre autonomia artística i compromís social, entre experimentació i legitimitat pública, entre discurs crític i instrumentalització institucional. En alguns moments, l'art es projecta com a eina d'intervenció i transformació; en d'altres, reapareix la necessitat de recuperar criteri, rigor i capacitat de debat intern.

Un altre element central és la seva funció com a infraestructura relacional. La QUAM no només produeix continguts o formació, sinó que articula xarxes: entre artistes, entre territoris, entre disciplines. L'expansió territorial dels anys noranta o la incorporació de formats com fòrums i tribunes evidencien aquesta voluntat de construir espais de circulació i discussió.

Tanmateix, el projecte també revela els límits d'aquest tipus d'iniciatives. La pèrdua de singularitat davant l'oferta acadèmica, les dificultats d'accés, les retallades pressupostàries o la reorientació de les polítiques culturals cap a lògiques més neoliberals afecten directament la seva continuïtat i intensitat. La seva història no és només la d'un projecte cultural, sinó també la d'un sistema institucional que canvia.

En les seves etapes més recents, especialment amb la vinculació a centres com ACVíc, la QUAM reforça la relació entre art, educació i ciutadania, situant la mediació, la participació i els processos col·laboratius al centre. Aquesta orientació apunta cap a una possible via de rearticulació: entendre les pràctiques artístiques no només com a

producció simbòlica, sinó com a dispositius d'aprenentatge i de construcció de l'espai públic.

El text, en el fons, no tanca el relat. Presenta la QUAM com un projecte obert, que sobreviu precisament perquè no es fixa, perquè es deixa afectar pel context i perquè manté una pregunta de fons: quin paper poden jugar avui les pràctiques artístiques en relació amb la societat, el territori i les polítiques culturals?

Referència

Parramon, R. (2015). [QUAM. projecte en procés](#) [2]. *Quadern de les idees, les arts i les lletres*, (198), 24-25.

Imatge: Pep Duran. Dibuixos Imantats, QUAM 1998.

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: innovació cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: pensament cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2015/quam>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://hdl.handle.net/2445/193524>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5155>